

# Kes pole meiega, on meie vastu. Ehk meedia ja teiste toimijate roll ühiskonna ühendamises ja lõhestamises

Marju Himma

Tartu Ülikooli ajakirjandusuuringute kaasprofessor

Eesti Päevalehe arvamustoimetuse juht

ENTA liige

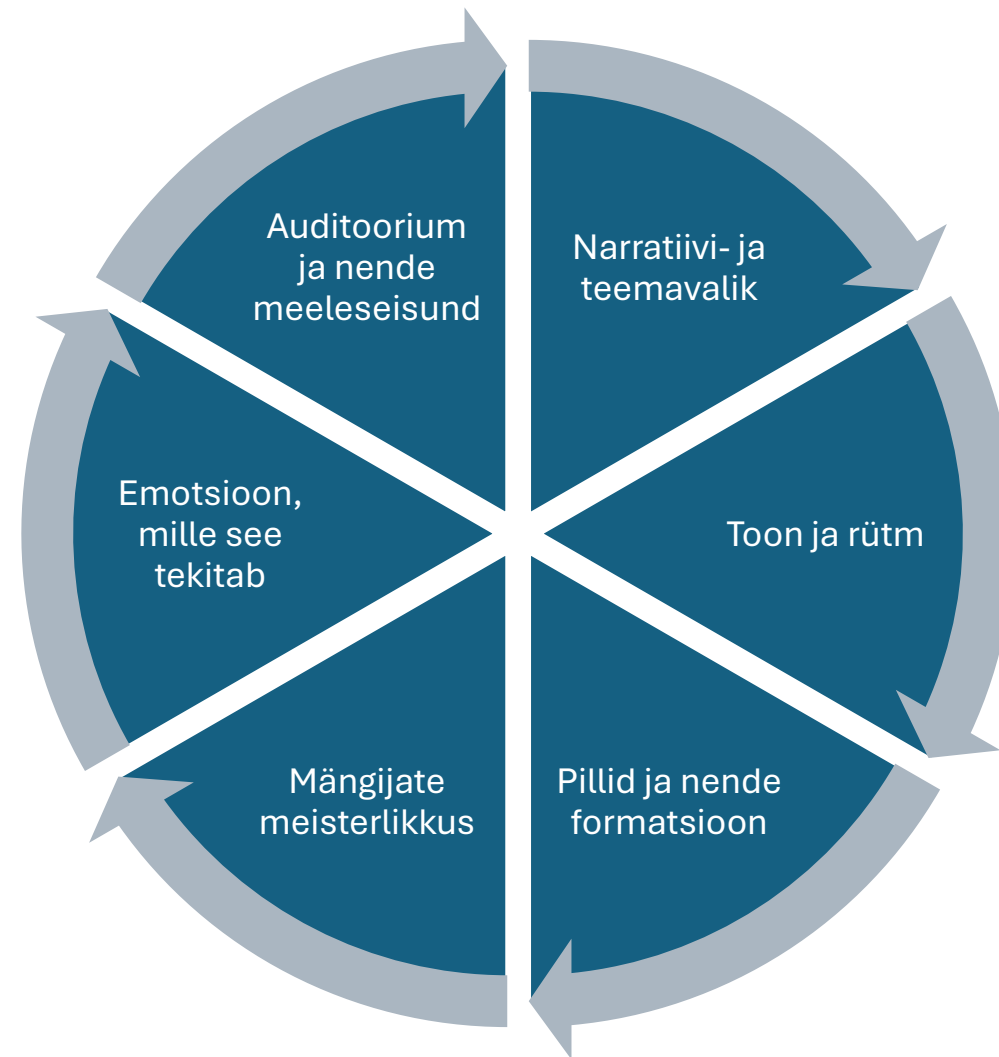
*16. oktoobril 2024*

*Teadus kui Eesti arengumootor. (XI). Elujõuline Eesti – tähendus ja valikud*

Kõikumatus usus ja vankumatus tahtes kindlustada ja arendada riiki, mis on loodud Eesti rahva riikliku enesemääramise kustumatul õigusel ja välja kuulutatud 1918. aasta 24. veebruaril, mis on rajatud vabadusele, õiglusele ja õigusele, mis on kaitseks sisemisele ja välisele rahule ning pandiks praegustele ja tulevastele põlvedele nende ühiskondlikus edus ja üldises kasus, **mis peab tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade –** võttis Eesti rahvas 1938. aastal jõustunud põhiseaduse § 1 alusel 1992. aasta 28. juuni rahvahääletusel vastu järgmise põhiseaduse.

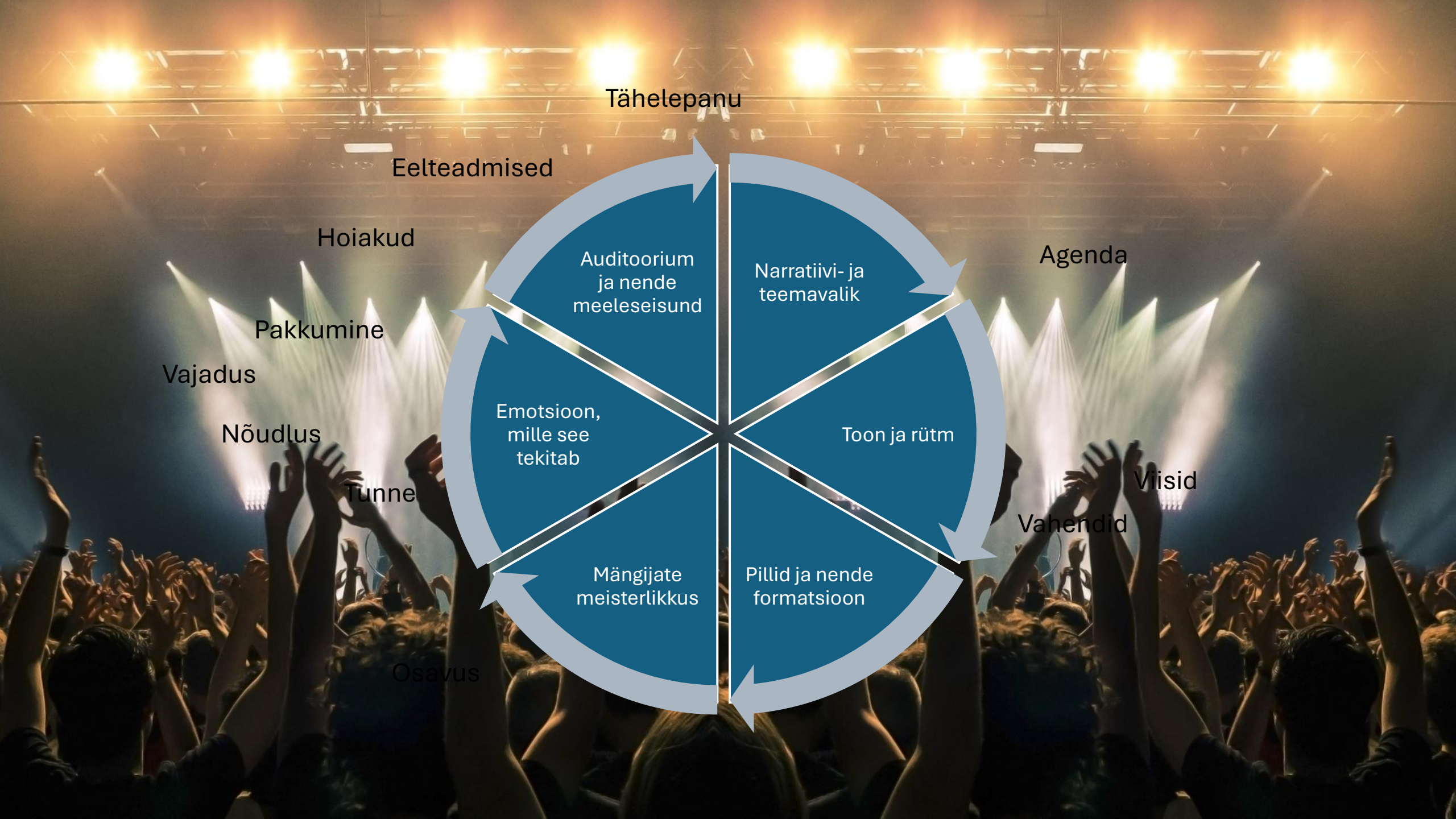
Kõikumatus usus ja vankumatus tahtes kindlustada ja arendada riiki, mis on loodud Eesti rahva riikliku enesemääramise kustumatul õigusel ja välja kuulutatud 1918. aasta 24. veebruaril, mis on rajatud vabadusele, õiglusele ja õigusele, mis on **kaitseks sisemisele ja välisele rahule** ning pandiks praegustele ja tulevastele põlvedele nende ühiskondlikus edus ja üldises kasus, mis peab tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade – võttis Eesti rahvas 1938. aastal jõustunud põhiseaduse § 1 alusel 1992. aasta 28. juuni rahvahääletusel vastu järgmise põhiseaduse.

# Mis loob avaliku fooni?



# Avalikus foonis toimijad, meedia ≠ ajakirjandus

- Ajakirjanikud
- Ministrid
- Riigikogulased
- Karjääripoliitikud
- Ametnikud
- Teadlased
- Aktivistid
- Lapsevanemad
- Õpetajad
- Koolijuhid
- Õpilased
- Juristid
- Kommunikatsioonijuhid
- Sisuloojad/mõjuisikud
- Linnakodanikud
- Diplomaadid



Tähelepanu

Eelteadmised

Hoiakud

Pakkumine

Vajadus

Nõudlus

Tunne

Osavus

Agenda

Viisid

Vahendid

Auditoorium  
ja nende  
meeleseisund

Narratiivi- ja  
teemavalik

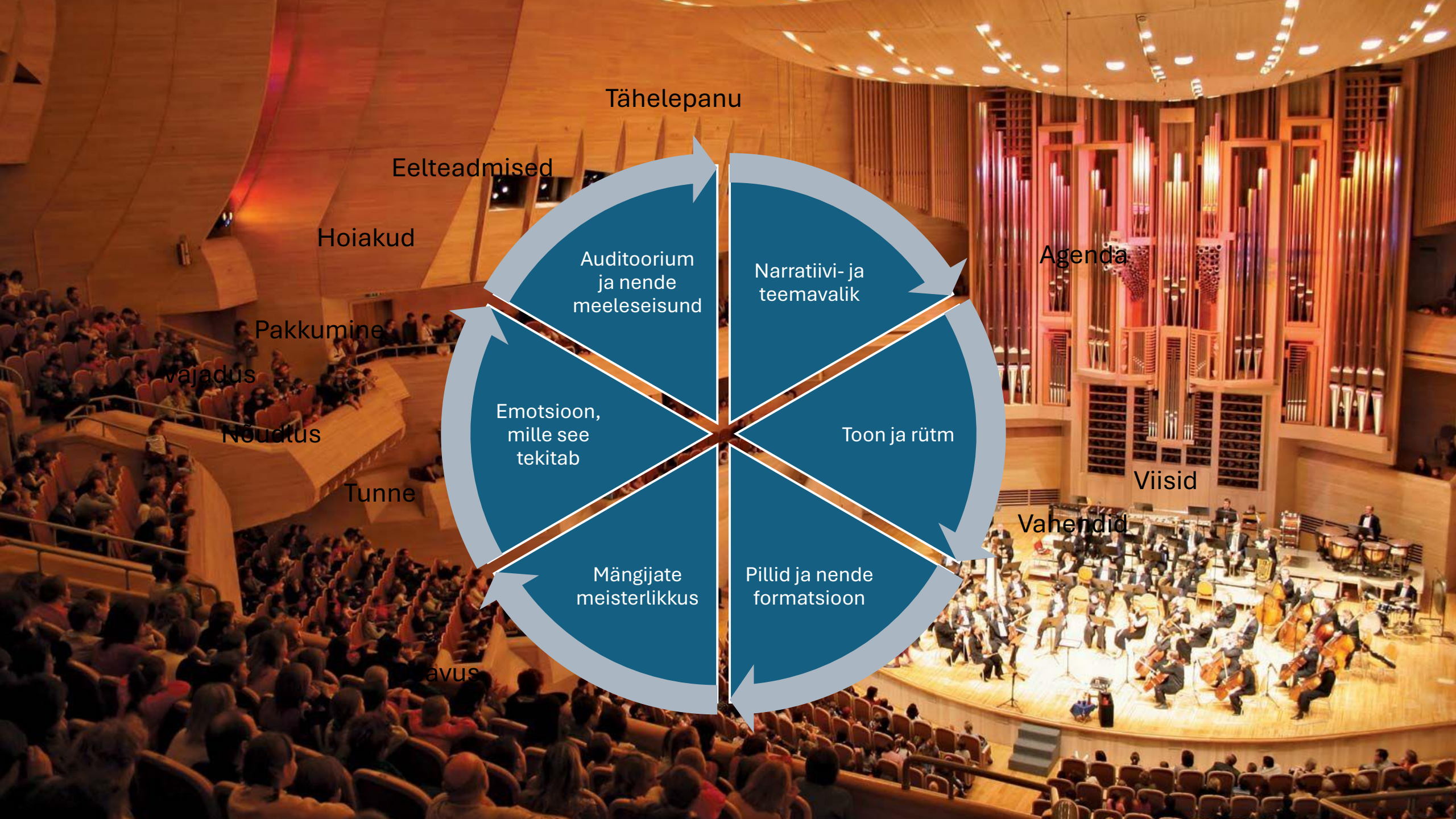
Emotsioon,  
mille see  
tekitab

Toon ja rütm

Mängijate  
meisterlikkus

Pillid ja nende  
formatsioon





Tähelepanu

Eelteadmised

Hoiakud

Pakkumine

vajadus

Nõudlus

Tunne

Avus

Agenda

Viisid

Vahendid

Auditoorium  
ja nende  
meeleseisund

Narratiivi- ja  
teemavalik

Toon ja rütm

Pillid ja nende  
formatsioon

Emotsioon,  
mille see  
tekitab

Mängijate  
meisterlikkus

Räägime emotsioonidest  
sest neist saavad teod



## Emotsioon sajandi eest

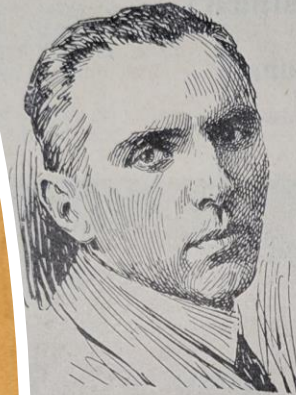
Pidage meeles, et iga sent, mis raisatakse välismaise kauba ostuks, kui omamaal sama valmistatakse, on lausa kuritegevus oma maa ning rahva vastu. Iga seesugune sent vähendab ostujõukust, raskendab riigi rahandust ja vähendab siseturu mahutust.

Joakim Puhk „Kodumaa tööstus vajab kaitset“ Eesti Nädala Album 1931

# EESTI NÄDALA ALBUM

## Kodumaa tööstus vajab kaitset

Kaubandus-tööstuskoja juhatase esimees Joakim Puhk



JOAKIM PUHK

eva tähtsamaks mureks on, kuidas inimesi tööga, sest töö on inimese elu ülalpeo allikaks. Puudulikkudeste juures langeb riigikodanikkude kangevad riigitulud, jäävad teostasulikud algatused ja tekivad riigitused. Selle kaasas käib vaesemate toitlus. Rahva meeleolu muutub kibesk riigi autoriteeti lööb kõikuma.

mõttes on töövõimaluste laiendamise gale riigile esmajärgulise tähtsusega. kond tugev tahab olla, siis peab ta selle eest, et eriti töötatööliliste hulk maalse määra ei tõuseks. Kaotada täiepuudust on peaaegu võimatu, eriti el majandusliku rõhutise ajajärgul.

kuidas saab laiendada töövõimalusi ja la edukalt tööpuuduse vastu? On päris et siin peamist rõhku tuleb panna tööstmisele, tööstuslikkude ettevõtete arenesele. Statistika näitab, et meil suurem hulk uid langeb just nimelt tööstustööliliste arvele.

Tööstuse tõstmiseks, tööstusele eluvõimalte laiendamiseks leidub hulk otsekoheseid ja audseid teid. Väga tähtis on siin riigi rahanduse ja krediidi politika, maksude jõukohane koormatus, mõõdukas sotsiaalseadusandlus, rahvusvahelised kaubalepingud, energiline turgede otsimine jne. Kuid kõige tähtsam on siiski omamaa tööstuse kaitsmine võõrasriikide tööstuse saaduste sisseveo vastu. Kui

kodumaa tööstusele kaitset ei anta, siis ujutakse meie turg väliskaubaga üle. Ettevõtted peaks oma ukseid sulgema, töölised jääks töötama, kaubabilans ei pääseks kunagi puudujäägisti, rahakursi hoidmine muutuks ülejõukäivaks ülesandeks ning riigi rahulik arenemine muutuks küsitavaks.

Sellepärast olgu meie esimeheks mureks kaitsta oma tööstust ja kindlustada talle siseturg maksimaalses ulatuses.

Mispärast peaksime meie vedama sisse kirveid, labidaid, kange, sahku, laudu, telefoniposte, kompvekke, jahu ja muud seesugust, kui oma vabrikud kõike seda hea eduga valmistada mõistavad? Mispärast peaksime kandma võõrast riidet, kui omamaa kangad headuselt — nägususest ning vastupidavuselt — välisriietest maha ei jää. Meil ei valmista üksnes vabrikud igat sorti ülikonna- ning palituriideid, vaid ka käsikangrute telgede ait tuleb suurepäraseid kangaid, mis šoti kangastega võiks võistelda.

Mispärast raisatakse meil raha tühja-tühja välismaa galanterii peale, nagu kaelasidemed, taskurätid ja päevasärgid, kuna oma toodang meid kõige selle poolest täielikult jaksab rahuldada? Milleks kanda välismaa saabast ja kingi, kui meil endil leidub hästivarustatud nahavabrikuid?

Pidage meeles, et iga sent, mis raisatakse välismaise kauba ostuks, kui omamaal sama valmistatakse, on lausa kuritegevus oma maa ning rahva vastu. Iga seesugune sent on otsekui varastatud töölise ja põllumajandaja laualt. Igaseesugune sent vähendab ostujõukust, raskendab riigi rahandust ja vähendab siseturu mahutust.

Kõige kindlamaks ja vahenditumaks kodumaa tööstuse kaitseabinõuks on tarvilikult kõrgeid sisseveotollid nende kaupadele, mida suudame ise valmistada. Tollipoliitika ülesandeks ei tohi olla ainult fiskaalhuvid. Fiskaalne toll on omal kohal seal, kus tegemist on selliste saadustega, mida omamaa tööstus üldse ei tooda. Neil juhtudel aga, kus võõramaine sissevedu võistleb meie oma vabrikutega (sagedasti isegi dumping-hindadega), — neil juhtudel ei saa piirduda fiskaaltolliga, vaid sisseveo maksustamine peab olema nii kõrge, et võõras kaup omamaa saadusi turult välja ei



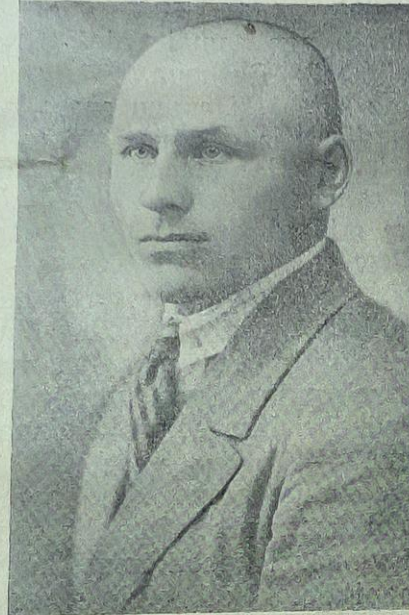
# Emotsioon sajandi eest

Põlevkivitööstuse arenemisega käsikäes on kütteainete tarvitamise alal sündinud täielik pööre. 1922. a., mil põlevkivitööstus oli alles arenemise algastmel, saavutasid tööstusettevõtted üle 50% energiast, tarvitades kütteks puid, 8% saavutati turbaküttest, üle 20% kivisöe-küttest ja ainult üle 10% saavutati põlevkivist.

*R. Sõrmus „Eesti tööstuse ja kodumaa tööstustoodete tarvitamise tähtsus Eesti rahvamajanduse seisukohalt“ Eesti Nädala Album 1931*

## Eesti tööstuse ja kodumaa tööstustoodete tarvitamise tähtsus Eesti rahvamajanduse seisukohalt

R. Sõrmus



R. SÕRMUS

EESTIT peetakse põllumajanduslikuks riigiks, kuid seda ei ole ta puhtal kujul kaugeltki mitte. Esimese (1922. a.) üldrahvalugemise andmetest näeme, et rahva üldarvust, mis tõusis vähe üle 1 miljoni (1.107.059), said tööd ja enese ülalpidamist põllumajanduses, kaasa arvatud aiandus, kalandus ja metsandus, 2.513 elanikku ehk 59%. Selle järgi teisel kohal oli arvult tööstuslik rahvastik. Tööstuse, ehitustöö ja käsitöö alla kuulus 174.106 elanikku ehk 15,7% rahva üldarvust. Teiste sõnades, tööstuslikust tegevusest sai tol ajal ülalpidamist peaaegu iga 6-s inimene. See arv ei ole praegugi mitte väikesem, pigemini on ta suurem.

Kuid rahva tööstusliku tegevuse tähtsus on meil rahvamajanduses veel kõrgem, kui hinnata seda nende toodete väärtuse järgi, mida loob tööstus. Ja seda seepärast, et tööstuses rohkem vahest kui ühelgi teisel rahvamajanduse alal kasustatakse mehaanilist jõudu ja masinaid. Sageli siin inimene ainult juhib masinate tegevust, mille toodang, loomulikult, ületab kaugelt inimtööjõu võimed, kuna põllutöö meie praeguse põllutöö-kultuuri juures on ikkagi rohkem inimeste kätetöö.

Milline on siis meie põllumajanduse ja tööstuse osatähtsus rahvamajanduses nende tulukuse järgi? Kogu Eesti rahvamajanduse tulukust hindavad meie tuntuimad rahvamajandustundjad ligikaudu enam kui 400 miljoni krooni peale aastas. Mõned arvavad võivad hinnata seda koguni ümmarguselt 500 miljoni krooni peale aastas. Sealjuures hinnatakse põllumajanduse tulukust ümmarguselt 235 milj. krooni peale, kogu tööstuse tulukust võib hinnata vahest ümmarguselt 100 milj. krooni peale aastas. Oletusel, et meil rahvamajanduse tulukus ei tõuse kogusumma palju üle 400 milj. krooni aastas, teeb põllumajanduse tulukus rahvuslikust sissetulekust ümmarguselt 60% ja tööstuse tulukus — kaudse arvestuse järgi umbes 25%. Nii on põllumajanduse ja tööstuse vahekord neilt



# Kultuur 100 aastat tagasi

# LOOMING



## SISU

- J. SEMPER: VALIK UUEMAST ITAALIA LÜÜRİKAST.  
J. SEMPER: SÄÄLPOOL ALPISID. REISIKIRI.  
A. ÄDSON: KATS LAULU.  
A. TASSA: PÖRGUMÄNG. NÄIDEND.  
F. TUGLAS: MÄLESTUSED ERIK OBERMANNIST. ARTIKKEL.  
A. VAGA: NIKOLAI TRIIK. ARTIKKEL.  
L. NEUMAN: VEERUD EESTI MUUSIKA AJALOOST. ARTIKKEL.  
G. SUITS. MOLIÈRE JA MEIE. ARTIKKEL.  
E. ENÄJÄRVI: HELSINGI TEAATRINÄITUS. ARTIKKEL.  
J. SEMPER: BERLIINI KUNSTINÄITUSTELT. ÜLEVAADE.  
VARIA.



# Emotsioon 1989

WIRULANE

9/10 (22/23) 1989

## Viru kolhoosi juhatus

● omal soovil astuvad kolhoosist välja:

Ainar METS — üleviimisega

Mati REBANE ”

Harti NEELOKSE ”

Feliks UDUMÄE ”

Vjatšeslav BELOV ”

● võtta vastu kolhoosi:

Tõnis VEBAR — stipendiaat

Toomas GEIDIK ”

Märt METUSALA ”

Merle MIKKER ”

● kolhoosist välja heita:

Vello LEPPARU — pikk luus

Kunna MALLEUS — luusid, joob; saata sundviinaravile

Ain LAKS — joomine töö ajal, kehv töömees

● Õlle müük:

Nüüdsest saab kolhoosi sööklatest osta lahtist õlut — 40 kop liiter. Õlut müüakse ainult kannuga.

● karistada:

Vladimir KUZMA (luusid) — vali noomitus

Peeter TÜVI (purjus pea + avarii) — noomitus, kolhoosile nõuda kahjuraha 1800 rubla

Raivo REINIKE (luus) — noomitus

Hele KOSSAR (luus) — noomitus

Toivo KROOSMANN (lohakus töö) — kuuks ajaks vähemtasuvale tööle maaparandusse

Viktor SEGEJENKO (luusid) — vali noomitus

Andres SEPP (luusid) — vali noomitus

Viktor RAUDANEN (luusid) — vali noomitus

Toivo PALM (luusid) — vali noomitus

Kalju TAMBERG (purjus töö) — noomitus



**Tänuavaldus:** Täname südamest kõiki «abilisi» ja vargaid, kes meid raskel saagikoristusperioodil ei unustanud ja meile appi tõttasid, nii et umbes 4 kotti porgandeid paari tunniga meie põllult ära virutasid.

Aime ja Martin Vainumäe

Rörcitatad

Emotsioon 21. sajandi moodi





**Riina Jalakas** on koos k  
1d · 🌐

Meie armas Kristiina!

Tunne sind alates lasteaiast  
Kõik need aastakümned koos  
Meie arusaamad eluolust on e  
jaoks olemas olnud!

See, mis hetkel toimub- see ül

Need viimased 5 aastat kuulat  
küsimus MIKS?

Miks te teete seda kõike oma

Ei uskunud ega mahtunud kui  
Aivar- kui sa seda loed, palun  
karistad ja mis tagajärjed on n  
sellel?

Anna andeks, aga sina oled vä  
Kristiinalt- see on minu!

See mida on pidanud tundma

Viimase nädala hullumeelsuseks ei olnud keegi valmis- kas töö  
teha oma lapsele?

Amelielt on röövitud nädalaga lapsepõlv, ta on pidanud võitle  
absoluutselt last kuulamata- tema soovi- lihtsalt elada oma e  
Amelie on nagu vang, kes telefonikõnes vabandab oma enda B  
Kes iganes "ametnikud" te seda tegite- mis hinnaga....

Jah- see postitus on emotsioonide virrvarr aga selleks sõbrad o  
Sa ei ole kunagi üks! ❤️❤️❤️

Riina ja Katrin

👍❤️👍 549



**Kristiina Heinmets**  
4d · 🌐

Kallid sõbrad,

Kõik see võib juhtuda teie lastega ametnike silmade all Eesti Vabariigis.

Siiani ei ole meedia sündmust kajastanud, kohus palus vastaspoolel edastada oma arvamuse alles  
nädala pärast ja minu tütar Amelie on 7 päeva isolatsioonis turvakodus ja tal puudub kontakt  
kõikide oma vanaemade, lähusugulastega, ristiema, sõprade ja oma emaga. Minu tütar on saanud  
eluaegse trauma ja see trauma süvened iga päev. ... [Kuva rohkem](#)



Klõpsa laiendamiseks



**Kristiina Heinmets**  
2d · 🌐

Täna kell 18.00 viin õhupalle taas oma tütrele, et ta teaks EMME ARMASTAB SIND! 📍

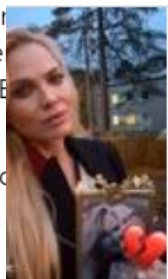


eb en

ääseks kiiremas korras koju ema juurde!

Kutsume kaitsma kõikide Eesti laste õigusi: Alexandra Amelie olukord vajab kiiret lahendust!...

[Kuva rohkem](#)



PETITSIOON.EE

### Alexandra Amelie koju ema juurde

Austatud Eesti Vabariigi President Õiguskantsler Lastekaitse Liit Pöördun Teie poole  
abi saamiseks seoses oma 8-aastase tütre Alexandra Amelie Aigro paigutamisega  
Tallinna Lasteturvakeskusesse alates 04.10.2024, kus ta viibib senini. 03.10.2024  
toimunud kohtumisel lapse vanemate, kohtutäituri, ...



Leazy Liisi, Piia Pohl ja veel 2,7 tuh

6 kommentaari 1,7 tuh jagamist





Ahti Kuuseväli

UURIV AJAKIRJANDUS, ARVAMUS, EESTI, HOIATUS, INIMENE, LAPSED, ÕIGUS, TERVIS, TIPPLUGU, ÜHISKOND, UUS ÜHISKOND, VAIMSUS

## Kas kohtunik Ahti Kuuseväli tuleks ametist vabastada?

Author: **Veiko Huuse**



Publisher: **Veiko Huuse**  
7. October 2024



Fonte.News podcast - Veiko Huuse

Viimased Eesti Maailm Melu Arvamus Kalandilehed Digilehed Naisteleht Fakt teadust päevas Õntuleht 80



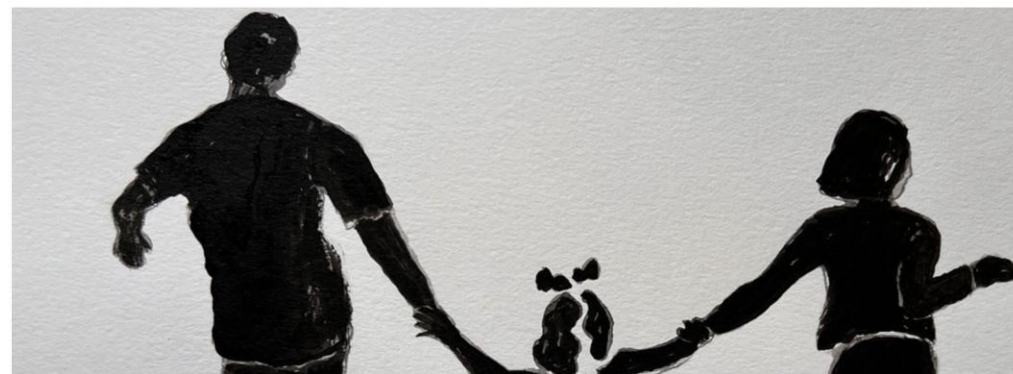
EESTI

12.10.2024, 13:29

## Mitte näljas ja pekstud, vaid kaklevate vanemate ohvrid. Suure osa lastekaitsjate tööst moodustab kohtuvaidlustesse kistud laste aitamine

Tuuli Jõesaar  
tuuli.joesaar@delfi.ee

Toimetas: Jete-Ri Jõesaar  
jete-ri.joesaar@epl.ee





ARVAMUS

13.10.2024, 08:00

## KOLUMN | Liisa Pakosta: lapse pooleks saagimise küsimus (167)

Pealkiri on mõistagi piltlik, sest jutt tuleb peaaegu võimatutest lahendustest olukorras, kus lahkuläinud vanemad vaidlevad oma ühise lapsega koosolemise aja üle. Jutt ei ole praegu (sotsiaal)meedias kajastust saanud juhtumist, vaid kahjuks palju laiemast pildist, kus vaieldakse sõltumata rahast, tuntutest, alkoholist.



**Liisa Pakosta**

Justiits- ja digiminister, lapsevanem, pühapäevakolumnist



ERR.ee

UUDISED ▾

TV ▾

RAADIO ▾

LASTELE

JUPITER ▾

uudised

EESTI

ARVAMUS

MAJANDUS

VÄLISMAA

KULTUUR

SPORT

MENU

TEA

Artikkel on rohkem kui viis aastat vana ja kuulub arhiivi, mida ERR ei uuenda.

## Tambet Laasik: riiklikult toetatud vägivald

ARVAMUS

Tambet Laasik, vandeadvokaat  
19.09.2019 09:54



Tambet Laasik Autor/allikas: Erakogu

Tellijale

## Kristiina Heinmets: tänast olukorda ei suuda enam keegi tagasi pöörata (1)



Tellijale

## Aivar Aigro tegi Kristiina Heinmetsa postituste tuules avalduse: ma ei ole kunagi soovinud oma lastele avalikku vaidlust



8. oktoober 2024, 17:53

Kuula





ARVAMUS

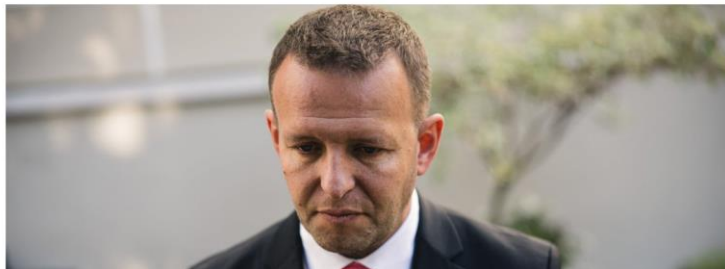
04.10.2024, 17:00

## REVOLUTSIOON | Tere tulemast, talongid! Küllap varsti jagatakse nende alusel ka vabadust (204)

Siseminister **Lauri Läänemets** kuulutas uhkelt, et **turumajanduse aeg senisel kujul olla läbi**. Aga miks piirduda vaid selle Eestile edu toonud aspektiga?



Krister Paris  
krister.paris@delfi.ee



## Läänemets valitsuse majanduskabinetist: turumajanduse aeg on läbi

MAJANDUS

03.10.2024 16:28

Uuendatud: 03.10.2024 19:29

Kuula artiklit 8 min



Lauri Läänemets. Autor/allikas: Priit Mürk/ERR

Majandus

Sõda Eesti Maailm Majandus Sport Arvamus Kultuur TV Digiajakirjad Elu24 Veel

## «Turumajanduse aeg on läbi»: Läänemetsa sõnad tekitasid Facebookis tõelise möllu (27)



Diana Tildema  
majandusajakirjanik

3. oktoober 2024, 23:26

Kuula



# Pealkirja tähelepanu- ja emotsioonimajandus

"Milline on meedia ja teiste avalikkust mõjutavate tegijate roll ühendavate, või vastupidi – polariseerivate - väärtushinnangute ja käitumismustrite loomisel? Kuidas luuakse „meie“ kuvandit Eesti poliitilises retoorikas ja meedias?"

“Kes pole meiega, on meie vastu. Ehk meedia ja teiste toimijate roll ühiskonna ühendamises ja lõhestamises.”

# Kuidas me oleme siia jõudnud ja kuidas edasi?

- Sotsiaalse aja kiirenemine 1990ndatel
- Indiviidilt ühiskonda ülekantav viha normaliseerus
- Meedia ≠ ajakirjandus
- Info üleküllus viis tähelepanumajanduse kasvuni
- Tähelepanumajandus vajab emotsiooni kütet

- *Lagom* (parasjagu)
- Väarikus
- Tähelepanu sisul, mitte ainult protsessil
- Tähelepanu mõjul, mitte efektil
- Poliitika, mitte poliitikaelu
- Tähelepanu olulisel – mis on oluline?
- Isiklik huvi vs ühiskondlik kasu
- Kaitsta sisemist ja välist rahu